ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 <u>λεπτά</u>

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ <u>ΤΡΕΙΣ (3)</u> ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄ **(30 μονάδες)**

Α1. Κάθε ένα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε στο τετράδιο εξέτασής σας τους αριθμούς της **στήλης Α** και δίπλα από τον κάθε αριθμό το γράμμα της **στήλης Β** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	**ΣΤΗΛΗ Β**
1. Θαλής **2.** Ηράκλειτος **3.** Πρωταγόρας **4.** Φράνσις Μπέικον **5.** Ρενέ Ντεκάρτ	**α.** «Πατέρας των πάντων είναι ο πόλεμος» **β.** «Εμπειρισμός» **γ.** «Έννοια της αρχής» **δ.** «Σκέφτομαι, άρα υπάρχω» **ε.** «Μέτρο όλων των πραγμάτων είναι ο άνθρωπος»

(5 x 3 μον. = 15 μονάδες)

Α2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο εξέτασής σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη **«σωστό»** ή **«λάθος»**.

α. Πλάτος μίας έννοιας ορίζεται το σύνολο των ομοειδών αντικειμένων που υπάγονται σε αυτήν.

β. Στην Προτασιακή Λογική, προτασιακές μεταβλητές ονομάζονται τα γράμματα που χρησιμοποιούμε ως σύμβολα προτάσεων.

γ. Ο Σωκράτης διέκρινε σε κάθε πράγμα την ουσία και τα συμβεβηκότα.

δ. Ο Παρμενίδης υποστήριξε την άποψη ότι οι έννοιες συνεχώς μεταβάλλονται.

ε. Η «θεωρία της συνοχής» διατυπώθηκε από τον Ρενέ Ντεκάρτ.

(5 x 3 μον. = 15 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β΄ **(20 μονάδες)**

Να δώσετε σύντομες απαντήσεις (έκταση: 70-110 λέξεις)

Β1. Αφού παρουσιάσετε εν συντομία τον «Μύθο του σπηλαίου» του Πλάτωνα, να εξηγήσετε πώς ο μύθος αυτός συνδέεται με την κατάκτηση της αλήθειας από τον άνθρωπο.

Β2. Ποια ήταν η άποψη των Σκεπτικιστών για τη δυνατότητα της γνώσης; Εξηγήστε.

(2 x 10 μον. = 20 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄ **(50 μονάδες)**

Να δώσετε διευρυμένες απαντήσεις (έκταση: 250-300 λέξεις)

Γ1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:
«Το μεγάλο, όμως, παράδοξο στην περίπτωση του Σωκράτη είναι η αρμονική συνύπαρξη και εσωτερική συνυφή [σχέση] της άγνοιας με τη γνώση, της άγνοιας με τη σοφία. Ανάμεσα στην άγνοια και τη σοφία του Σωκράτη υπάρχει μία διαλεκτική ένταση, γιατί κάτω από την άγνοια κρύβεται πολλή γνώση, αφού για να μπορέσεις να φτάσεις στη συνείδηση και την ομολογία της άγνοιας, πρέπει να προηγηθεί πολλή γνώση και κυρίως η αληθινή γνώση του εαυτού σου, πρέπει να φτάσεις στην αυτογνωσία που είναι γνώση πολύ δύσκολη, γνώση με ηθικό βάθος, γνώση λυτρωτική και προϋπόθεση της αληθινής σοφίας».

Δ. Παπαδής, *Ζητήματα Φιλοσοφίας*, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Ζήτρος 2008, σ. 472.

Ερώτημα: (α) Να εξηγήσετε τη μέθοδο με την οποία ο Σωκράτης προσπαθούσε να φτάσει στην αλήθεια· **(β)** Τι είναι αυτό που διαφοροποιεί τη σωκρατική μέθοδο από τη μέθοδο των Σοφιστών; **(γ)** Πιστεύετε ότι η αναζήτηση της αλήθειας μέσω της σωκρατικής μεθόδου ήταν εύκολη ή δύσκολη διαδικασία; Εξηγήστε.

Γ2. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:
«Μία από τις σημαντικότερες θέσεις του Ντεκάρτ ήταν ότι ανακάλυψε μία μέθοδο που καθένας μπορεί να χρησιμοποιήσει για να φτάσει σε μίαν αναμφισβήτητη και οικουμενική αλήθεια – οικουμενική τόσο από την άποψη ότι θα ισχύει για όλα τα λογικά πλάσματα όσο κι από την άποψη ότι θα αφορά στο καθετί ή στο καθετί που ανήκει σ' ένα δεδομένο πεδίο έρευνας».

M. Beardsley, *Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών*, (Μετάφραση: Δ. Κούρτοβικ και Π. Χριστοδουλίδης), Αθήνα, εκδόσεις Νεφέλη 1989, σ. 131-132.

Ερώτημα: (α) Τι υποστηρίζει ο Ρενέ Ντεκάρτ στη θεωρία του για την πηγή της γνώσης; Εξηγήστε· **(β)** Ποια μέθοδο προτείνει ο Ρενέ Ντεκάρτ για να φτάσει ο άνθρωπος στην

κατάκτηση της γνώσης; Εξηγήστε· **(γ)** Συμφωνείτε με τη θεωρία του Ρενέ Ντεκάρτ; Εξηγήστε (εάν διαφωνείτε, τότε να γράψετε ποια είναι η δική σας θέση για την πηγή της γνώσης).

(2 x 25 μον. = 50 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ